

03-2006

Bundesverband Deutscher Stiftungen e. V.

Haus Deutscher Stiftungen
Mauerstraße 93 | 10117 Berlin
Telefon (030) 89 79 47-0 | Fax -71
Resolution of General Assembly
on Mai 11, 2006 in Dresden.
Post@Stiftungen.org | www.Stiftungen.org

Zasady przewodnie dobrych praktyk w fundacjach

Słowo wstępne

I. Fundacje

II. Zasady przewodnie dobrych praktyk w fundacjach

1. Ludzie zaangażowani w działanie fundacji

2. Jak unikać konfliktu interesów

Słowo wstępne

Fundacje są żywym dowodem wolności obywatelskiej oraz odpowiedzialności wobec społeczeństwa. Ich działania obejmują wiele kluczowych dziedzin życia społecznego. Dlatego też znaczenie i rola fundacji musi znajdować odpowiedni wyraz w odpowiedzialnym pełnieniu statutowych obowiązków przez ich zarząd.

Zasady przewodnie dobrych praktyk mają służyć za wytyczne organom zarządzającym fundacjami, dyrektorom zarządzającym, innym pracownikom fundacji, jak również ich przyszłym założycielom. Zasady te zostały spisane przede wszystkim po to, by uświadomić wszystkim osobom związanym z fundacjami, jak należy unikać potencjalnego konfliktu interesów; to znaczy przede wszystkim prowadzić sprawy fundacji z zachowaniem należytej przejrzystości działań oraz skutecznie rozdzielać środki finansowe fundacji.

Wziąwszy pod uwagę zróżnicowanie wielkości i rodzajów istniejących fundacji oraz celów ich działania, poniższe wytyczne dotyczące dobrych praktyk należy traktować ramowo i dostosować do warunków funkcjonowania danej fundacji.

I. Fundacje

Wytyczne dotyczą fundacji założonych, by działać w interesie publicznym, przede wszystkim w rozumieniu materialnym:

- Celem fundacji jest działanie na rzecz danego celu użyteczności publicznej wyznaczonego przez jej założyciela. Cele fundacji są wyraźnie określane w jej akcie założycielskim i wypełniane przez rozdział wpływów z aktywów fundacji.
- Zasoby finansowe fundacji muszą być do jej pełnej dyspozycji tak, by można było z nich korzystać w dowolnym momencie i w nieumniejszonej wysokości.
- Fundacje powołują swoje organy zarządzające lub instytucje wspierające, by zapewnić należyłą realizację celów fundacji.
- Fundacje mogą przyjmować różne formy prawne (np. spółek z osobowością prawną [rechtsfähige Stiftung], spółek z ograniczoną odpowiedzialnością [Stiftungsgesellschaft] lub stowarzyszeń [Stiftungsverein]). Trusty powiernicze [trust funds] także zalicza się do fundacji.

II. Wytyczne Dobrych Praktyk w fundacjach

1. Ludzie zaangażowani w działanie fundacji

Wypełniając swoje obowiązki, członkowie organów zarządzających fundacjami, managerowie fundacji i ich pracownicy są zobowiązani przez cały czas postępować zgodnie z przepisami dotyczącymi działania w sferze fundacji i dobroczynności. Osoby te powinny w szczególności przestrzegać następujących zasad:

- Być powiernikami woli założyciela wyrażonej w statucie fundacji.
- Na mocy tego aktu założycielskiego zobowiązane są dążyć do realizacji celów fundacji działając w dobrej wierze i z należyłą starannością.
- Zobowiązane są utrzymywać zdolność powierzonych im aktywów do generowania zysku. Księgowość i sprawozdania dotyczące stanu finansów fundacji mają przedstawiać jej sytuację finansową na bieżąco, rzetelnie i kompletnie. Mają one również zapobiegać nadmiernym kosztom administracyjnym.
- Osoby związane z fundacją mają dbać o przejrzystość jej działania, gdyż jest ona wyrazem odpowiedzialności fundacji wobec społeczeństwa i narzędziem budowania zaufania publicznego. W związku z tym, osoby te powinny w odpowiedni sposób udostępniać publicznie informacje dotyczące spraw fundacji oraz jej kondycji finansowej (zwłaszcza informacje dotyczące celów fundacji, osiągnięć w ich realizacji w danym okresie sprawozdawczym, kryteriów finansowania, jak również informacje dotyczące członków organów fundacji). Źródła finansowania fundacji powinny być jawne, a gdy jest to niezbędne, należy korzystać z usług niezależnych ekspertów i sędziów przysięgłych. Gdy zajdzie konieczność ujawnienia informacji, osoby zaangażowane w działanie fundacji zobowiązane są niezwłocznie i skrupulatnie dopełnić wymaganych czynności prawnych.

- Wszystkie osoby zaangażowane w działanie fundacji powinny postępować uczciwie i odpowiedzialnie oraz kierować się wiarygodnymi informacjami wypełniając swoje obowiązki. Jeżeli pełnią swoje funkcje honorowo, powinny być gotowe poświęcić odpowiednio dużo czasu i wysiłku sprawom fundacji, nawet, jeżeli poza działaniem w niej mają też inne zobowiązania. Członkowie rad nadzorczych i doradczych powinni pozostać niezależni od innych organów fundacji zajmujących się jej bieżącym działaniem, otrzymując jednakże od nich wyczerpujące i zgodne z prawdą informacje na jego temat.
- Organy zarządzające fundacją są odpowiedzialne za regularny monitoring skuteczności programów fundacji. Dotyczy to zwłaszcza działalności mającej na celu spełnienie statutowych celów fundacji, skuteczności finansowania, jak również zachowania wobec osób występujących o dofinansowanie oraz społeczeństwa jako takiego; organy zarządzające fundacją powinny także dbać o to, by pracownicy fundacji należycie wypełniali swoje obowiązki w powyższym zakresie.
- Osoby występujące o dofinansowanie przez fundację z kapitałem założycielskim powinny być postrzegane przez jej organy, jako partnerzy niezbędni do realizacji celu fundacji. Należy zatem niezwłocznie odpowiadać na ich zapytania i informować o stanie zaawansowania procedury przyznawania funduszy.
- Ciała zarządzające fundacją powinny również promować idee wymiany doświadczeń i współpracy z innymi fundacjami.

2. Unikanie konfliktu interesów

Członkowie organów zarządzających fundacją, rady nadzorczej i doradczej, jak również pracownicy fundacji wypełniając swoje obowiązki nie mogą kierować się chęcią własnego zysku lub chęcią osiągnięcia własnego celu. W szczególności zaś powinni przestrzegać następujących zasad:

- Jeżeli działanie fundacji mogłoby bezpośrednio przynieść korzyść lub szkodę wymienionym powyżej lub związanym z nimi osobom trzecim, to powinni oni z własnej woli ujawnić przyczyny konfliktu interesów, a następnie dobrowolnie zrezygnować z zaangażowania w proces decyzyjny. Ponadto, należy otwarcie przyznawać się do powiązań rodzinnych bądź osobistych z osobami występującymi o dofinansowanie oraz dostawcami usług.
- Nie należy przyjmować korzyści finansowych oferowanych przez strony zainteresowane. Należy tak postępować również w przypadku, w którym pozytywne rozpatrzenie wniosku lub skorzystanie z usługi miałyby przynieść korzyści finansowe pośrednie lub jedynie spodziewane w przyszłości.